

L'Esquella de la Torratxa

ANY I - Núm. 2503 - 15 cts. - Atrassats 30

LES VÍCTIMES DE L'ESTIU

—Esmola-les bé, que ja els tenim aquí, pobrets!
—No tingui's por, que quedaran ben afaitats,

NOVEDADES
Teatre Català

Tots els dies l'espectacle de gran èxit en quatre actes i onze quadros del popular MONTERO

A Barcelona

Esplèndida presentació - Espurnes musicals del precoç músic En Josep Cases Anyé de tretze anys d'edat - Decorat d'En Batlle-Amigó i Fernández

Es despatxa a comptaduria

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUXOS de les vies urinaries, per CRONIQUES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL
Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

TEATRE COMIC

TOTS ELS DIES GRAN EXIT
DE LA NOVA REVISTA

REVUE EN FOLIES

MUSICA
Casa CANONGE

Tercets - Quintets - Orquestres
Zurbano, 7 - BARCELONA

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

MALALT

ULCERES-AVARIOSIS

Don Josep Ledesma
Arc del Teatre, 49, botiga (Barña.)

ESPECIFICS
Serolforina

TESTIMONI

Sr. Representant dels TRACTAMENTS SEROLFORINA. Barcelona.

Molt Sr. meu: Tinc el gust d'expressar a V. el meu profund agraïment per haver assolit la meua curació radical d'Ulceres i Avariosis amb el seu gran DEPURATIU SEROLFORINA. Tingui per segur de que no em cansaré de recomanar els seus específics per al bé de la humanitat. De vostè atent S. S.

JOSEP LEDESMA

GUARIT

Don Josep Ledesma

HERPES - ECZEMES - AVARIOSIS - TUMORS - GRANS es guareix amb el DEPURATIU SEROLFORINA
TOS - ASMA - BRONQUITIS - ANEMIA es guareixen radicalment amb l'EMULSIÓ SEROLFORINA
REUMATICS - ARTRÍTICS! Demaneu l'ANTI-REUMATIC SEROLFORINA

A MILERS DE MALALTS DESNONATS HAN RECUPERAT LA SEVA SALUT AMBAQUESTS ESPECÍFICS
LABORATORI - VENDA - DETALLS: **COMTE ASALTO, 8 :: FULLETS DE FRANC**

DIPOSITS.—Segalà; La Creu, Avinyó, 27; Tarrés, Carme, 84; Nadal (Masó Arumí) Rambla Canaletas, 1; Tarín, Salmeron, 78; Rubió, Plaça Reial, 13; Dr. Dou, Aribau, 72; Llofriu, R. S. Antoni, 15; Serentell, Badalona; Arimon, Granollers; Forcada, Sabadell; Vidal, Reus.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

ELS JUEUS

Això de tenir llegidors a l'altre món, a Amèrica del Nord, és una cosa que m'ha preocupat molt en aquests darrers dies. No fa una setmana que vaig rebre un anònim signat per "Un llegidor" i enviat de Detroit, (Estats Units d'Amèrica), i en el qual, amb certa galanteria—un anònim, per galant que sigui, sempre és poc galant—em deia que els jueus que jo havia conegut devien ésser de pa de pessic i que li preguntés a Henri Ford com eren i qui eren els jueus.

Naturalment, no tinc gaire temps per a perdre, ni Henri Ford suposo que tampoc. Es a dir, que no em pendré la molèstia d'escriure a l'autor dels autos *bon marché*, perquè és d'esperar que no em contestaria; ni agafaré el primer vaixell que surti cap a l'Amèrica del Nord, perquè és de suposar que no em rebria En Ford. Per tant, em quedaré sense saber què és el que pensa l'Henri Ford dels jueus i quina mena de gent són. Però, encara que l'autor d'"Avui i Demà" em digués tots els renecs possibles del *youpins*, a mi no m'arribaria a convèncer. Els que tenim la sort o la dissort, de no creure en la infal·libilitat papal, tampoc creurem en la del distingit fabricant de cotxes *en serie*, per conclouent i terminant que sigui el seu darrer mot.

Es a dir, que amb molt sentiment per la nostra part, no podem satisfer els desitjos del distingit lector de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, que des de Detroit ha tingut el treball d'enviar-nos un anònim fet sense acrimònies, però marcant-nos un sentiment d'enemistat pel poble hebreu.

Certament, jo tinc per tot el que representa israelisme un cert *penchant*. No puc fer-hi més. Aquesta gent treballadora, laboriosa, que tenen un alt sentit de la moral i de la família, si no em tenen robat el cor, almenys em plauen per la seva paciència, el seu amor al treball i el seu honor comercial. Clar que a tot arreu del món hi ha dues menes de jueus.

Uns són aquells jueus bruts, lletjos, desfets, baratats, que vénen dels barris baixos de Polònia i de l'est europeu, en general, i els altres, són aqueixos jueus, plens de juí i

d'amor a les coses belles que formen l'aristocràcia espiritual del poble d'Israel: els sefardites i els jueus que són nobles per essència i presència. Cal remarcar-ho molt bé. Els jueus han estat l'anella comercial del món i sense ells molts pobles no haurien conegut una puixança econòmica vitalíssima.

Però, entre altres coses a tot arreu odien al jueu, perquè és poderós i intel·ligent. Hi ha en tot odi al jueu una mena d'odi a la intel·ligència. No diré que l'odi al jueu sigui l'odi a la intel·ligència, però sí diré que, generalment, tot l'intel·ligent és jueu. Començant pel Déu de la religió apostòlica i romana, és jueu tot el que té un valor espiritual.

Els impotents acostumen a arreconar-los per això. Al Nord d'Àfrica el musulmà no els pot veure, els odia, però mai els toca; els deixa viure als *ghetos* de Tetuàn i de Xauen perquè saben que sense la corda israelita el comerç del nord africà estaria encara per descobrir.

D'això encara n'hem de parlar en altres ocasions.

FRANCESC MADRID

DE POLITICA

També hi han feixistes covards, és clar. Veus ací, sinó, una anècdota rigorosament històrica; és clar que el seu rival tampoc era gaire valent.

A Roma, en un cafè, discuteixen sobre Mussolini dos homes. Dos homes ben plantats. Discussió. Ironia. Sarcasme. Disputa. Insults. Amenaces. Ambdós s'ensenyen els punys closos. S'aixequen. Només són a dos metres l'un de l'altre. S'injurien. Només estan a un metre. S'acosten més; a vuitanta centímetres; a seixanta; a cinquanta; a vint; a deu. Ja es toquen. Ah, ah, ah!!! S'agafen amb una mà. Ambdós aixequen l'altra. S'aturen en aquesta actitud.

—No hi ha ningú que ens vingui a descompartir?— digué un.

EL CARNET D'UNA NOIA MODERNA

Maria P. gastava massa. Els seus pares estaven desesperats. Li manaren anotar en un carnet tot el que gastés, a fi de dir-li les despeses que havia de suprimir.

Al cap d'una setmana, la noia presentà el carnet. Deia:

Segells	0'80
Caritat	0'10
Diversos, a prop de	500'—

EL DELIRI PER LA GESTA DE LINDBERGH

L'èxit de Lindbergh és delirant; mai no s'havia vist una cosa semblant. La gent es llança materialment damunt l'heroi per a felicitar-lo. El simpàtic i gran xicot americà, d'origen suec, deu trobar que no el deixen viure.

A la seva arribada a París, milions de persones es llançaren al camp d'aterratge; li feren malbé l'aparell i hi hagueren ferits. Lindbergh va declarar que el pitjor moment del raid fou l'arribada a París. Però a Bèlgica, a Anglaterra, a Suècia, la rebuda ha estat igualment delirant. A Londres la gent envai el camp d'aviació al moment d'anar a aterrar i ell s'hagué de remuntar sis o set cops per a evitar una catàstrofe.

A Nova York se li prepara una rebuda que no tindrà precedents en la història dels pobles.

Lindbergh ja deu estar tip de l'èxit. A veure si ha fet felicament el raid i, en canvi, morirà a mans de la multitud entusiasta!

ELS ULTIMS HEROIS

Moltes vegades hem recordat—sense haver-les conegut més que a través de la Història, naturalment—, i les hem recordat amb pena, les passades èpoques heroiques: les creuades—ja hem dit una altra vegada que no ens dona la gana de dir croada, perquè ens sembla una ximpleria—per a deslliurar el sepulcre de Nostre Senyor; les guerres púniques; Numància; la Revolució francesa...

L'heroisme ha mort. La nostra és l'època antiheroica per excel·lència.

Si? Naranjas! Això ens ho creiem nosaltres, però no és això.—Traducció, més o menys fidel, del madrileny.—

Encara queden herois. Alegrem-nos-en, per una legítima vanitat, de què quedin en la nostra terra i no en una altra. Aquests herois els acabem de descobrir. Encara són fresquets—això de fresquets és un dir, com ja veuran més endavant—, i ja els hi servim en aquest "Glossari". No es podran pas queixar.

Aquests herois són els veïns de Sarrià. Ens explicarem. Per Sarrià hi passa el tren elèctric del carrer de Balmes. Aquest tren és el dragó dels nostres temps moderníssims del charleston, els pantalons amples i altres ximpleries per l'estil. Naturalment, aquest dragó no es dedica a raptar princeses encantades... perquè de princeses ja no en queden ni d'encantades ni de les altres: es dedica a matar gent, a fer botifarra de carn humana.

Però això, aquest procediment, aquest esport, no el satisfà prou. Necessita fer més estragos.

Fins arribar a Sarrià, el tren elèctric passa per les següents estacions: Gràcia, Sant Gervasi, Muntaner, Bonanova, Tres Torres. Ja ho sabien, oi? Però nosaltres no ho hem dit pensant fer un descobriment. Ho hem dit per a fer notar que en totes aquestes estacions el públic té una sala d'espera o un teulat qualsevol per a resguardar-se del sol i la pluja. Totes, menys la de Sarrià. A Sarrià, quan plou, t'hi mulles, i quan fa sol, t'hi torres. La pluja i el sol, a l'estació de Sarrià, són una cosa espantosa. Nosaltres podem donar fe del següent cas:

Una família amiga anava a dinar a La Floresta. Com que mancava encara una hora per a què passés el tren, un dels de la colla proposà:

—I si rostíssim el pollastre, mentrestant?

—A on?

—Aquí, al sol.

I, en efecte, pararen la cassola sobre un dels bancs de l'estació — uns bancs infectes, que serveixen per a tot, menys per a seure—, hi posaren tots els ingredients, i amb els ingredients el pollastre. Naturalment, no cremaren el banc perquè això ho prohibeix la Companyia. Amb el sol n'hi hagué prou. Amb el sol, el pollastre quedà rostit a la perfecció.

Figurin-se quina mena de sol hi deu fer a l'estació de Sarrià! Un sol terrible, apocalíptic, que, a més de cremar els pollastres, crema els caps de la gent i ho crema tot. Estar-se dos minuts a l'estació de Sarrià, sota el sol o la pluja, és un turment digne d'haver-lo inventat Torquemada, Pere Arbués o qualsevol altre inquisidor d'upa. Si no l'inventaren és que en aquella època encara no existia l'estació de Sarrià.

La Companyia del tren-guillotina, sense cap mena de respecte ni commiseració per als veïns de Sarrià, no construeix una estació confortable.

Però els veïns de Sarrià no es queixen. Sofreixen el sol i la pluja amb un estoïcisme de màrtirs cristians de novella de Sienkiewich.

Quin heroisme el dels veïns de Sarrià! Quina paciència!
VIRAI

UNA INNOVACIO MES!

Durant les hores de menjar, a Rússia, tocarà la música. Els obrers de les fàbriques de l'Estat són els qui gaudiran d'aquesta innovació d'ara endavant. Diuen que el cos reposa més oïnt música. I que, després, els obrers treballen amb més delit.

Tot pot ésser... allà A Leningrad, potser sí. Però a aquí, potser no.

Si aquesta "moda" russa s'implantés—cosa que no es farà esperar molt—a aquí, podem assegurar que després de dinar pensessin en tornar al treball?... no! Qui és el que té la monomania de la moda dintre la sang i torna al taller, despatx o oficina, després de dinar tranquil·lament oïnt la música ramplona del jazz?

Una innovació més que ha vingut a ajuntar-se amb les que ja patim. No n'hi ha prou, encara amb les mitges Valentino i els llaços Charles a les sabates?...

Arribarà que els que escrivim haurem d'esprémer-nos la closca per a veure si podem "inventar" un nou vocabulari per a poder anomenar "pel seu nom" a aquests éssers que ridiculitzen, amb llur imbecilitat, a tota una generació amb forces pròpies per a poder ésser alguna cosa...

Tu, llegidor, pensaràs:

—Sempre amb la mateixa. Sempre charleston. Sempre cocaïna... Sempre bregant amb el mateix!...

Però és que podem parlar-te d'altra cosa, sinó d'això d'avui, que ha capgirat el cervell de la nostra joventut?

A nosaltres ja ens comença a fer fàstic l'haver-ho d'escriure tantes vegades. Paraula!!!

JAUME BORRELL-SENDRA

UN CAS EXTRAORDINARI

—Aqui on ens veu, senyoreta, som els únics quatre homes del món que encara no hem fet cap raid aeri.

UN ALTRE GRAN VOL: CHAMBERLAIN

Tanmateix, estem al moment de les grans gestes esportives. Després de Lindberg, Chamberlain realitza una proesa gairebé semblant.

Nova York-Eisleben (la intenció era arribar a Berlín) és un vol esplèndid. Ha fet un vol més llarg que Lindbergh, és cert, però Chamberlain anava acompanyat en l'avió. No diem això com a desmèrit a la gesta de Chamberlain; ben al revés, el mèrit de Lindbergh és molt poc més gran.

Lindbergh. Chamberlain. Heus ací dos noms plens de glòria; veus ací els dos homes que han realitzat la proesa esportiva més gran que ha registrat la nostra època. Chamberlain, ara compartirà amb Lindbergh l'alegria de tothom.

Ens sumem al goig universal, com ens hi sumàrem quan el triomf de Lindbergh.

T'ESTIMO

T'estimo perquè tu ets el foc sagrat
que em fa botar la sang dintre les venes,
i m'empeny amb un triomfal embat
i m'aclara la vida i m'allunya les penes.

T'estimo perquè ets tota ma illusió
que en el fons del meu cor ha tret florida,
i ets l'estel que m'aclara la fosco
i que em guia la vida.

T'estimo perquè ets bella com el blat,
morena i delicada,
i com espiga per a mi has madurat
i pel meu cor vols ésser esgranada.

T'estimo perquè tens els ulls serens
que transparenten l'ànima serena,
i jo els deixaré plens
de la illusió que vers tu se m'emmena.

T'estimo perquè abans d'haver-te vist,
ja et pressentia tal com ets de bella,
i em sentia el cor trist,
ansiós de posseir l'amor que em meravella.

T'estimo pel teu seny, que tens tan viu,
il·luminat pel dolç amor que et porta,
i pel teu cor que és un diví caliu
que esclatarà en flamarada forta.

T'estimo perquè en tu hi veig el meu cel
i al damunt dels meus llavis ets flor encesa
que em vas donant tota la mel
de ta dolcesa.

T'estimo, no sé com ni sé per què
de tants "coms" i "perquè" que el meu cor sent
i el "com" i el "perquè" ni els vol sabé
el cor que estima fervorosament.

T'estimo! Tens mon cor que és teu, ben teu,
ple de la teva imatge tan afable,
i sols per a tu és dolç com un Déu
i encès i apassionat com un Diable.

SALVADOR PERARNAU

LA VERGONYA DE LA GUERRA

El món està revolt. L'espasa de foc amenaça novament la pau dels pobles. En va la Societat de Nacions controla la unió de les potències adés (?) enemigues. Mentre les masses es deixin portar o admetin ésser acabdillades per subjectes que han mamat verí en lloc de substàncies nutritives—el verí no es nodreix i es vomita—l'aliança dels pobles no pot existir. D'ençà de la gran guerra, impera un esperit hostil arreu, que irremeiablement ha d'acabar amb un nou trastorn mundial.

Les tragèdies emmarcades per la darrera guerra i que per obra del temps esdevenien cendra, tornaran a revifar-se i la sang dels homes afemarà novament aquesta terra ingrata que, a canvi, no fa més que parir monstres.

Benaurada la nació que, com nosaltres, sàpiga mantenir amb fermesa l'alt esperit d'independència i confraternitat que tant ens caracteritzà en la memorable batúsua que venim esmentant.

Migrat i vergonyós destí el dels pobles que no viuen més que per la guerra i per a la guerra. Tant més vergonyós quant, preveient totes les horrors, es deixen arrossegar per la lleu bufarada d'un vent prenyat d'ambició, però sense empenta, incapaç de fer cara a una transparent muralla d'homes sensats que es proposin barrar-li el pas a la primera embranzida.

Màlauradament, aquesta casta sensata no deu existir, i si existeix, no viu exempta de covardia. Ho diu prou bé l'increment amenaçador que va prenent aquell vent que, començant suau, suau, ha esdevingut terrible cicló i, per tant, la imminència d'un xoc d'armes es dona per descomptat, pesi a la bona fe d'aquells que esguarden les negociacions dels desarmament amb les gafes de l'optimisme.

Vergonya!... Vergonya que per l'afany de conquesta es deixin segar vides i vides d'homes que al nostre entendre valen més que tot un imperi.

XORCA DE TORDERA

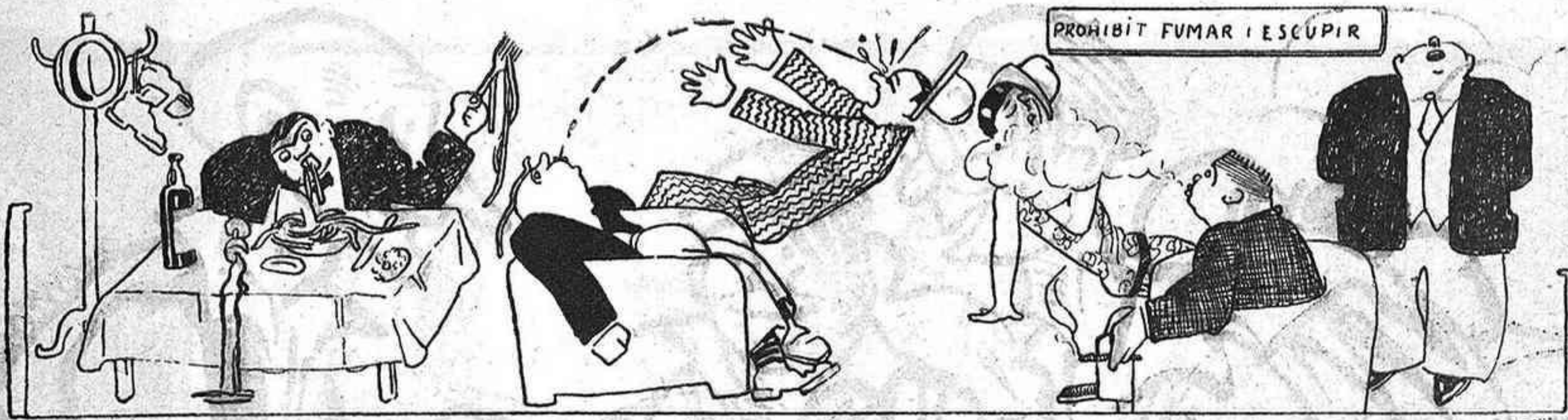
SOM AL BALL I HEM DE BALLAR

Ha arribat l'hora de l'exaltació de les cames; les cames ho són tot en aquesta època. Concurs de seixanta hores de ball al "Nuevo Mundo"; Miss Dolly—aquesta ballarina extraordinària que es presenta cada nit al teatre "Cómico", assolint un èxit esclatant i sorollós—i un senyor que es diu Charles Nicolas, pensa ballar el *charleston* durant deu dies al teatre "Talia".

Ja ho veuen. Tothom balla. Després diran que el món no està tranquil. Tothom es diverteix, i el que no sigui al ball també ha de ballar.

Sona el *jazz*, canta la veu ronca del saxofon; les cames dels ballarins i les ballarines formen teories damunt la pista o l'escenari. Vivim en un moment que el que no balla és perquè ja no pot de tan cansat que està.

Fox, vals, charleston, xotis, one-steep... Vagin tirant. Arribarà un dia que ens omplirà la cara de vergonya tanta inconsciència d'aquesta joventut que pensa solament en les coses del Campionat, i quan no, amb les agitacions d'unes cames que es belluguen tan sols amb música de *jazz*.

TOFULISME

Un dia d'aquests ens hem de desvergonyar. A força de trabes, hem agafat set i fam de parlar clar. Ja sabem que per a desvergonyar-se hom ha d'estar disposat a barallar-se amb mitja humanitat i a passar per les baquetes. Però nosaltres ja hem fet el propòsit: i ens desvergonyirem. Sembla que en aquesta terra nostra — comencem a desvergonyar-nos — per a ésser patriota hom ve obligat a dir sempre que sí, com un ninot de molles. Sembla que pel sol fet d'ésser fills de la terra, venim obligats a cantar les excel·lències, i només que les excel·lències, del nostre poble. Obligats a un xovinisme actiu i passiu com el dels *feixos*, però un xovinisme de dos ralets, d'estar per casa. Si hom no compleix la seva obligació de glossador encantat, comet sacrilegi. Hem de trobar que la gent i tot el demés de la nostra terra, és de pa de pessic. Fi, dolç i bo... Mentida! Prou de fer l'article! Prou comèdia! A casa nostra no tot és or. N'hi ha poc, poquíssim. Per contra, hi ha molta llauna, però molta. I molta ronya.

Barcelona que, per als que han vingut del cor de les províncies és el *sum-mum* de perfeccions cosmopolites — la *caraba*, que diuen ara—, és una veritable casa de pagès. I, segons com, un femer.

No és que l'ésser pagès sigui ofensiu, al contrari, però l'ús i l'abús del nom li ha donat un sentit pejoratiu.

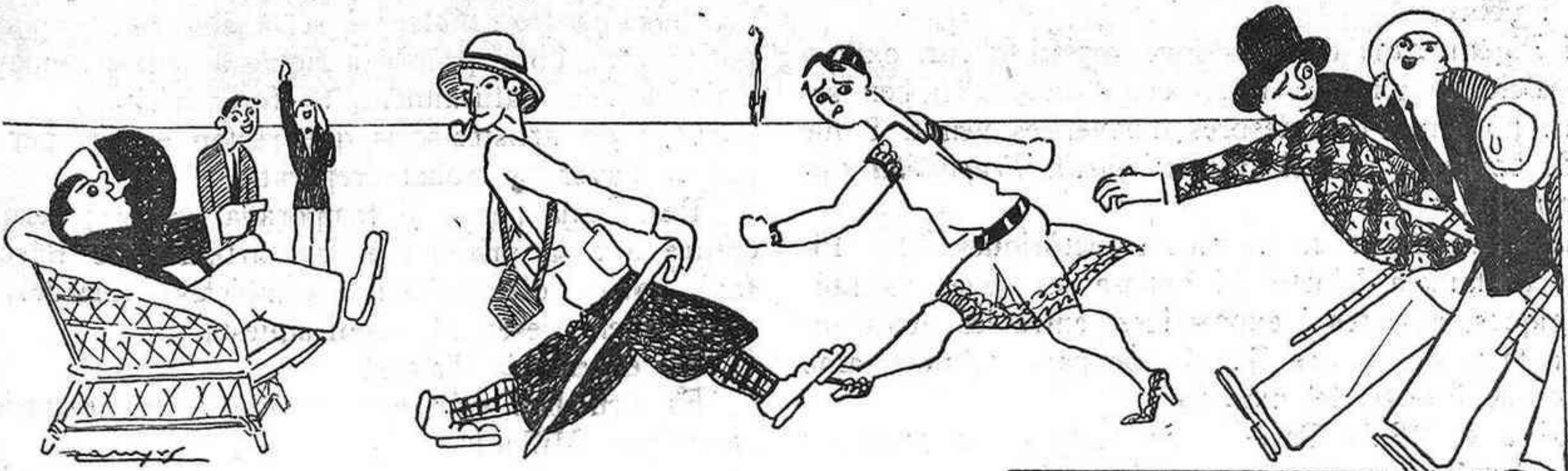
Aquest és el que nosaltres li volem donar.. Som pagsos fins al sàinet. Anys enrera, en tots els sainets catalans hi treia el nas i la poca-solta un pagerol ridícul, pallús, estúpid, amb un gran paraigües i amb es-

pardenyes de set betes. Era el *Tòful*. El pintoresc *Tòful* que sempre acabava d'arribar en el tren de les onze i es feia creus de tot, com si fos centre-africà. Aquest *Tòful* va deixar una llavor a la vida real i ordinària: i aquella llavor ha donat bona collita. A milers, a cents de milers se'n troben de *Tòfuls*. Han assaltat la ciutat i han implantat el tofulisme.

Quina empastifada, senyors! I quin fàstic! Ara, amb el temps, surten a plaques, com mosques sabaloneres. Al carrer, a l'espectacle, al cafè, a tot arreu hi han *Tòfuls*. Van disfressats de senyor, tenen quatre paraules fetes per a senyor, semblen talment senyors, però són *Tòfuls*. Per les seves obres els coneixereu, que deia no sé qui.. Són aquests senyors que van als restaurant *bien* i mengen macarrons amb els dits, i llancen pinyols d'oliva a la taula del costat; són aquells altres que s'escarxofen al tramvia i no es belluguen per cap dona, per més criatures i anys que porti al damunt. Són aquells altres que escupen per tot, a la *deriva*, caigui allà on caigui; són aquells altres que resten amb un pam de boca oberta en veure qualsevol estranger, qualsevol persona que no porti la indumentària usual a Gratallops.

Són els nois *corridos* — pobres! — que fan brometa a l'esquena de tothom, i més avall de l'esquena de les noies, pel mig del carrer. Són els homes de despatx que creuen que l'engegar les visites a renecs fa americà... Tots són *Tòfuls*. Tots són llavor del tipus estúpid i pallús. Tot és *tofulisme*.

TANYÚS

L'EXCURSIONISME

—Hem batut el "rècord". En tres hores hem vingut des
—Home, jo no sóc excursionista, i en tres hores vaig i vinc! de Barcelona aquí.

XERRAMEQUE ARTI TIQUE

ENCARA HI HA AFICIO

Sí, senyors, encara hi afició a exposar. A les "Galleries Laitanes", ocm de costum, hi ha per a triar, començant per les pintures d'En A. Vidal Rolland, un xicot ple d'aptituds, amb tanta traça, que fins d'una *Negreta* en fa una noia maca i que igualment pinta un *Nu* que dóna l'opi, que unes gitanetes disposades a dir la bona-ventura al que se les miri.

Heus ací que aquest darrer mot m'ha fet pensar amb En Miret, el dibuixant graciós i finet que acompanya a En Vidal, amb un grapat de dibuixos colorits, amanits amb sal i pebre.

L'avi Pigem, cada dia més jove, artísticament, exposa una exposició de pintures banyolenques que són ben seves, i que ho seran fins després d'haver-les venut. I que n'hi té de boniques perquè sí: *Pati jardí*, *Trepadella florida*, *L'estany...*

Davant per davant de les finors pictòriques d'En Pigem, En Matamala Flotats hi exposa les seves escultures enèrgiques, valentes i expressives, entre les quals sobresurt la testa del nostre Gaudí, que parla talment, amb tot i ésser de bronze del més dur.

També a la "Sala Parés" són varis els expositors: En Quel Morell, que va a la caça de la llum i de les co-

loraines del paisatge, i sembla que ha trobat un bon rastre a la *Matinada*, amb tot i anar a contrallum i haver-se deturat a fer beguda a la *Casa de pagès*; En Maties Canturri, xicot traçut que toca totes les tecles i ha posat a la parada dibuixos, aquarelles i pintures perquè els compradors puguin triar, i l'Antoni Ramos, altre pintor mig paisatgista i mig figurista, que és, però, un artista d'una sola peça, de molta grapa per a fer rams, especialment quan agrupa *Violetes i flors d'ametller*.

Si el que més ens plau d'En Canturri són els dibuixos mariners, el que més ens agrada d'En Ramos són les aquarelles, perquè sap tractar-hi la figura amb valentia:

El Reial Círcol Artístic, ha inaugurat la seva sala d'exposicions amb una col·lectiva dels seus socis. Ha fet molt bé el Reial Círcol Artístic: on poden exposar millor els que el componen, que a la casa pairal?

Seixanta tres pintors i set escultors s'han apressat a portar una obra pròpia a aquesta primera manifestació artística que, naturalment, és força visitada.

O, i els artistes-socis que resten encara per exposar, per no haver-los trobat preparats!

Res, feina per a la temporada que ve; perquè és de creure que la primera entitat artística de Barcelona en farà sovint d'exposicions, completes, variades, interessants i ben presentades com aquesta.

No en caldria d'altre!

Es veu ben clar que l'afició a fer exposicions no passa pas. Millor!

C. ARBO

COSTUMS BARCELONINES

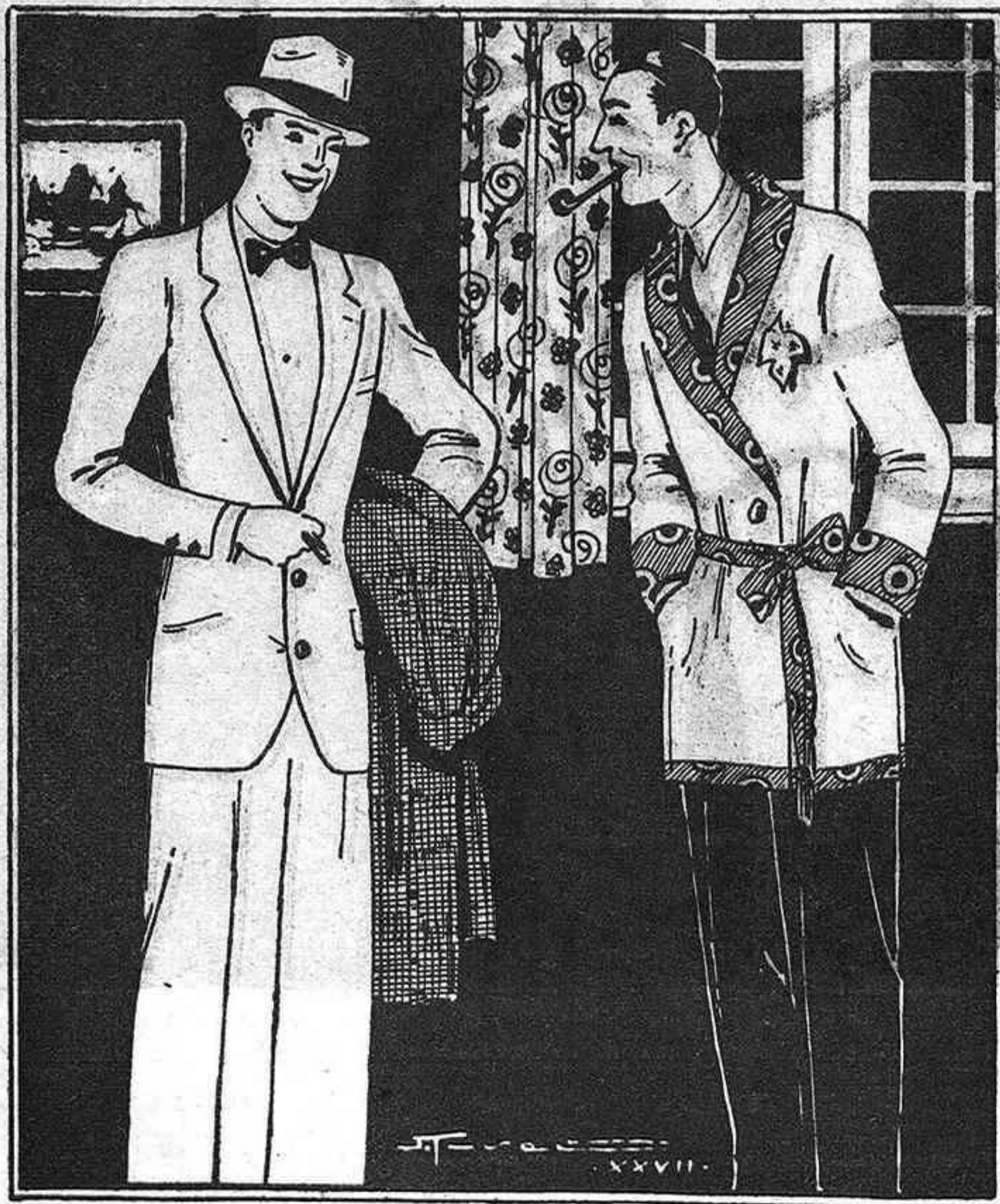
- Mira'l com balla!
- Sembla mentida que un ou faci badar tanta gent

LA MODA D'AVUI

—On vas?

—A vestir-me. Amb el trajo de banv. com que té tanta roba, em moro de calor.

TOTHOM OPINA

—De quina manera més ridícula vestien els homes del segle XVIII.

—Ja tens raó, ja!

METZINES

Maria, des de son gentil piset de la barriada obrera, esguardava fitament el bell esplet de primavera que s'albirava en les properes muntanyes de la ciutat. Amb la testa recolzada al cancell del balcó, mandrosament gaudia d'aquella joiosa natura que li pampellugava pels ulls. La seva pensa abstreta vagament pel record, es forjava els dies dels primers amors. Aquelles paraules dolces que li feien babarotes en son cap, llavors tot ple de pardalets, les dolces promeses de felicitat que li feia l'amant, li obrien un món de gaudis ja de dies somniats. La ventura dels divuit anys solament li mostrava una paradoxa de felicitat per on el camí de la vida és tan planer com l'encís d'un llac pirinenc.

Les angoixes de partera, els quefers domèstics, les absències forçoses de l'espòs. Tot, tot, era d'una realitat aclaparadora que li atuia el cervell convalescent de la malaltia que aclapara les donzelles.

Més avui, ja reposada, no podia capir com de fadrina no albirava semblants obstacles en el dolç camí de l'amor, mentre aquesta corrua de records li creuava pel cap, una temença la sobtà, com un llampec. Regirà un petit bagul, l'on en sortiren uns llibres que febrósament hi calà foc; solament de pensar que la seva filleta pogués pasar la vista per ells li produïa esglai. Després... Després somrigué tranquil·litzada. Tornà al balcó per a gaudir novament del bell esplet que s'albirava al lluny, mentre que a dins s'esfumaven uns llibres màlèrics, obra d'un conegut novel·lista mensual.

JOSEP CERVELLÓ

NOVEDADES

Un altre gran èxit d'En Joaquim Montero. Un èxit que omplirà el teatre un grapat de nits, que és el que es tractava de demostrar. Aquesta vegada es titula "A Barcelona", com altres vegades es titulava "A Montserrat" i "Per Catalunya".

En Montero sap fer viatjar el públic d'una manera agradabilíssima. En els seus viatges—en aquest de "A Barcelona" més que en cap altre—hi han peripècies i trifulgues que sempre acaben bé, com és de llei que acabin en aquesta mena d'obres, escrites amb el sol propòsit—propòsit que havem d'agrair de debò—de divertir el públic sense masses mals de cap.

"A Barcelona" és una pel·lícula, una pel·lícula en la que tots els actors de la companyia fan de "stars". Ja ens han entès? Sí home: volem dir que fan d'"estrella".

Les senyores Fornés, Baró, Jofre, Xatart, Morera; Cosmó, Roca, y els senyors Montero, Gimbernat, Aymerich; Galceràn, Gómez Ferràndiz, Martí, Parreño, etc... molt bé; però molt bé.

El decorat, de Batlle i Amigó... sols direm una cosa: si l'obra fos dolenta, per admirar el decorat, valdria la pena d'anar-hi.

VICTORIA

Estrena de "La Verge de l'Infern", de Vidal i Planas i Lluelles. L'obra pertany, de dret, al nobilíssim i mai prou

lloat teatre popular, del que, d'un quant temps ençà, sembla que els autors de primera fila, per "snobisme", per un mal entès esperit d'avantguarda, vulguin allunyar-lo. Fer un art petit, mesquí, per a un número reduït d'exquisits—si realment és art—, a més de ridícul, sembla immoral i egoista.

S'ha d'ésser generós i oferir l'art al poble i no a un grupet de "snobs".

"La Verge de l'Infern" és una magnífica obra, plena de bondat, d'emoció, de misericòrdia, escrita en un to major, que és el que agrada al públic. Quan les obres dramàtiques estan escrites en aquest to, la gent ompla el teatre. Quan estan escrites en to menor, no.

El públic interrompé la representació amb els seus aplaudiments fervorosos, tanta força té l'obra! En la interpretació, que fou excellent per part de tots, cal fer menció de la senyora Peris i els senyors Lluelles, Cabré, Gómés, Fontanet i Pujol.

COMICO

"La révue en folies". Heus ací l'espectacle d'estiu que ens ofereix En Sugrañes.

Si l'espectacle d'estiu vol dir espectacle barat, Manuel Sugrañes té una generositat de nabab. "La révue en folies" és un espectacle d'un bon gust extraordinari i d'una riquesa extraordinària també.

Pocs homes com Manuel Sugrañes tenen la gràcia i la intel·ligència per a oferir-nos espectacles del bon gust i l'elegància de "La révue en folies".

POMPEYA

(Teatre Intim)

El poeta Josep Maria Casas de Müller ha entrat al teatre amb pas força ferm. La seva primera obra, "Fra Garí", si té alguna tara és deguda principalment a inexperiència teatral, és plena de bel·leses, encerts i energies. Fa goig veure com un nou autor teatral arriba a donar de bones a primeres una obra com "Fra Garí"; ella ens palesa el que ens pot donar.

La llegenda de Fra Garí, amb caïres personals del poeta, hi és evocada. No és el Fra Garí poetitzat, sinó el Fra Garí home, tal com tenia d'ésser, cas d'existir. El més gran encert és la visió del diable.

La presentació, amb el prestatge propi d'Adrià Gual. El decorat d'Adrià Gual, executat pels escenògrafs Lluís i Roig, magnífic. El fantàstic Montserrat hi és dut a través de la intel·ligent visió d'En Gual; és un Montserrat mig real, mig fantasia.

Molt bé en la interpretació la senyora Roser Coscolla i els senyors Josep Claramunt, Joan Fornaguera i tots els altres.

El "Teatre Intim" — que ha fet enguany una tasca brillant — està per acabar. Dimarts passat donà la desena sessió,

"La fi de Tomàs Reinald", la bella obra d'En Gual, interpretada per l'Enric Giménez; en el vinent número en parlarem. Abans del dia 15 donarà les dues darreres sessions: una festa en homenatge de Beethoven, amb la cooperació de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica d'En Joan Llongueras i de la nostra gran pianista Blanca Selva; en la darrera sessió es posarà el "Faust", la traducció de Joan Maragall, completada per Josep Lleóart.

PER A ACABAR

L'empresari Gibert, que amb uns quants senyors de Madrid, ha educat el gust del públic amb obres tan nobles com "Las mujeres de Lacuesta", "El sobre verde", "Todo el año es carnaval", etc., ara, com agraïment, ha pensat donar el nom del mestre Guerrero a una barraca que ha convertit en teatre d'estiu.

Al "Tívoli" ha debutat la cupletista Raquel Meller. Per a cantar unes quantes cançons que no són altra cosa que un atac a la gramàtica, diuen que cobra 5.000 pessetes diàries.

I els empresaris es queixen de què un autor cobri trenta duros!!!

BOB

ELS GEGANTS

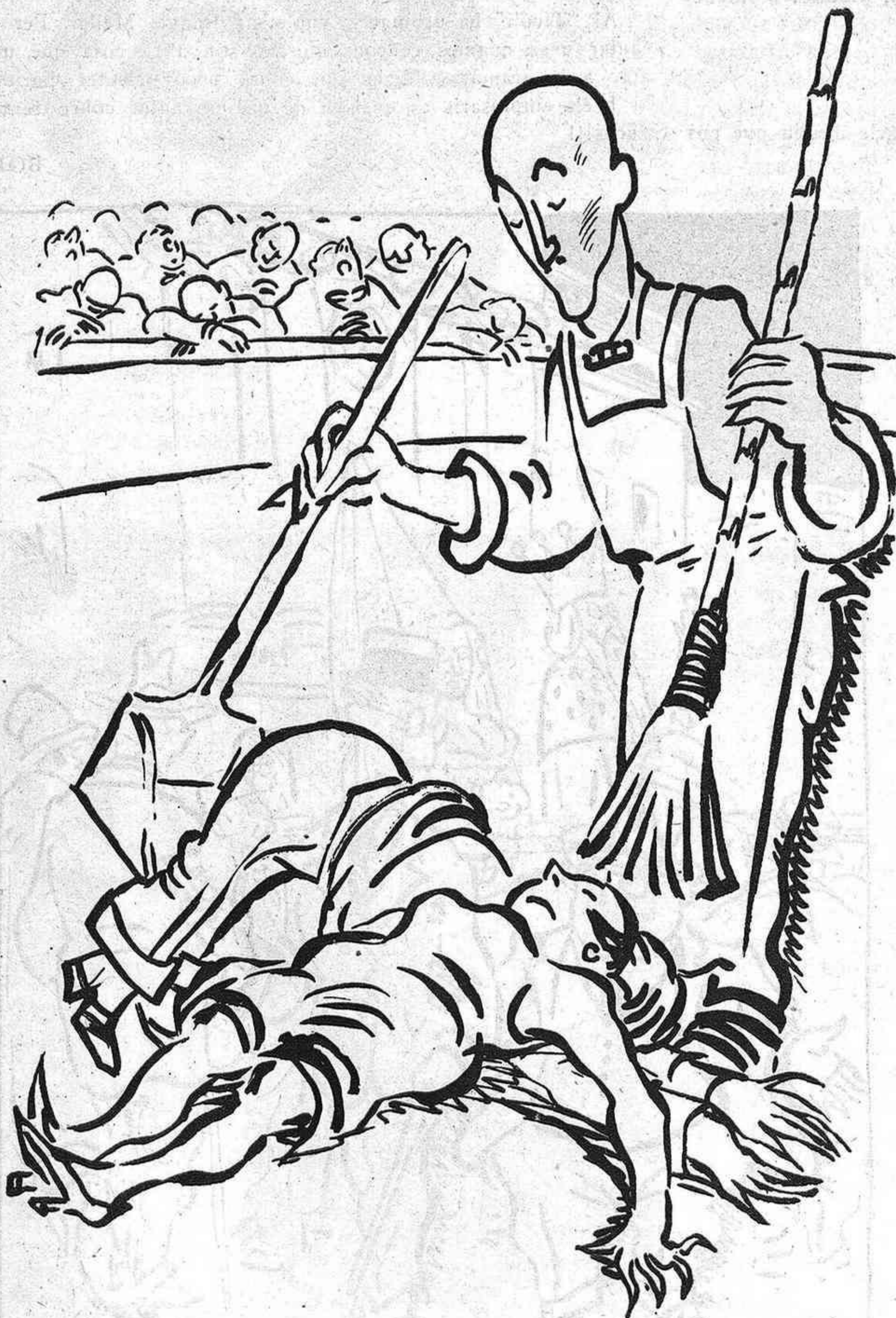
—Ara es passaran vuit dies ballant.
—Que també fan un campionat?

FUTBOL

Han vingut els campions de l'Uruguai i, com a cosa natural, els hem guanyat, i no per poc. Es clar que el segon partit va resultar un empat a un goal, però hi ha partits i partits. Amb el primer és on ens hem d'emmirallar.

Els nostres jugadors varen fer, no direm el que els va donar la gana, però una cosa semblant, dels pobres uruguais, que,

—PYAROL—

LA NOSTRA CIVILITZACIO

—Final del campionat de ball.

pel que es veu, allò d'"olímpicos" ja els ha passat a la història.

Es clar que el "Peñarol" no és el "Nacional" i que aquests darrers eren els "olímpicos" corregits i augmentats però a la fi, són campions d'aquell país i nosaltres els hem vist derrotats pel nostre equip per un resultat només que de cinc contra un.

I això que quan varen venir ja sabien amb qui se les havien d'haver, el que vol dir que ja venien "calçats"—com vulgarment es diu.

Es allò, nosaltres tenim cops amagats, i consti que aquests "cops" els tenim perquè en sabem.

NATACIO

Ja hem arribat a l'esport del dia, o sigui l'esport que tothom hauria de preferir, en arribar aquestes èpoques que la calor ja comença a fer des les seves.

El "Club Natació Barcelona", com cada any, ens ha donat el Gran Premi de Pasqua i la Challenge Joan Barba, com a inauguració de la temporada, la qual cosa vol dir que, ara, cada festa ja tindrem natació.

Tant el Gran Premi de Pasqua, que se l'emportà amb aquella alegria En Brull, com les altres proves que es celebraren a la piscina, la qual ara fa goig de debò, van efectuar-se a la perfecció, assolint força èxit.

Bon començament! Ara el que manca és que duri.

CICLISME

Veritat que si us diguéssim que dissabte passat va ploure perquè la "Unió Esportiva de Sans" va anunciar curses al seu Velòdrom, ens diríeu empallagosos?

Doncs malgrat i que no ho vulguin creure, és cert.

Es clar, com que la varen haver de suspendre, primerament varen dir que la celebrarien el dilluns a la tarda, però algú que va enterar-se'n i preveient que el dilluns de Pasqua era qüestió de que no ploqués, va intercedir perquè no es celebrés, i ho aconseguí.

Com poden suposar, el dia fou esplèndid.

Davant d'això, no sabem quin determini prendran els organitzadors de la "Unió Esportiva de Sans".

Decididament, els elements estan disposats a fer-los-hi la santíssima.

Potser que ho consultessin amb els de "Penya Rhin", que fa temps també hi tenien la mà trencada de barallar-se amb la pluja?

VELA

El "Club Marítim", sempre animós en les organitzacions de regates, està portant a cap les nacionals per a disputar-se les copes Tarragona, Barcelona i Mancomunita.

Les proves de diumenge foren un èxit; no dubtem que les successives seran iguals.

Així ho desitgem.

AVIACIO

Un altre record: Chamberlain ja ha batut a Lindbergh, el que travessà l'Atlàntic.

Chamberlain, a més de travessar el mateix mar, ha volat 500 quilòmetres més que l'altre en direcció a Berlín.

Estem en una època de completa revolució aèria. Qui ens assegura que quan els lectors llegeixin això, hagi estat un altare qui hagi batut Chamberlain.

Sigui com sigui, hem de felicitar l'autor de la nova gesta.

HIPISME

Continuen les curses a l'Hipòdrom; l'animació també continua esplèndida. Les dones si bé, enguany han flaquejat una mica, també hi fan el seu paper. Els homes no s'hi aboquen gaire... sobretot a les apostes. El negoci no és gaire planer, i, la veritat, quan van així les coses, val més no amoïnar-s'hi.

Si continuem així, no sabem pas on farem cap.

TEIXI

L'actitud d'Anglaterra és cada dia més indigna. Aviat serà una segona Itàlia.

Té la generositat de donar la quasi-independència als "dominions", i després va retirar-la. Ja ha començat amb la noble Egipte.

Però que no faci bromes, Anglaterra. Amb aquesta conducta només fa que crear-se enemics. Que pensi amb el recent conflicte amb Rússia.

✽

Tot parlant de l'Assemblea Popular, hom ha defensat els drets de la Dictadura. Això és una cosa molt harmònica amb les modernes teories, esteses arreu.

Per tant, el dia llunyà—cada dia més llunyà—que s'ha de convocar l'Assemblea, no es consultarà el país. "Consultar el país—diu una nota oficial—seria destruir l'obra realitzada, comprometre l'esdevenidor i defraudar el país."

✽

A la Diputació ara fan pel·lícules. L'altre dia se'n projectà una sobre urbanització. Tot és començar.

Realment, després de la implantació d'aquelles pintures, de la porta del senyor Rubió i del famós projecte de barri gòtic del mateix pseudo-arquitecte, la millor cosa que pot ocórrer a la Diputació és que esdevingui un cinema.

✽

Es clar, ja ho esperàvem. "A B C" ja ha dit la seva sobre l'estudi del doctor Ulloa referent a la nissaga de Cristòfor Colom.

I ha contestat amb burles baixes, denigrants per al qui les fa. Cap refutació seriosa. (Quin historiador té l'"A B C", però, per a poder refutar una cosa seriosa?)

I aquell premi que havia ofert? És que "A B C" no es vol despendre dels diners o és que no vol Colom català?

✽

No res, no us alarmeu, senyors! Allò de l'Assemblea Popular va per a llarg. Ara, se'n parla oficialment pel dia que hagi de funcionar, però ja s'ha dit que no és encara l'hora.

Ja ens estranyava!!!

✽

Els Chors d'En Clavé se'n van a València.

Per endavant ja se sap que els provarà.

✽

El Partit Comunista rus ha demanat l'expulsió de Trotski i Zinoviev.

Es que els bolxevics volen treure's els seus homes que més valen?

✽

A París, ara, aixecaran un monument al gran enginyer Gustave Eiffel.

Tanmateix, s'hi pensen tan tard com a Reus per a aixecar el monument al nostre gran Marian Fortuny.

Serà per allò de Reus, París i Londres...?

EL TEXT I NINOTS DEL PRESENT
NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA
PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

P. M. P.: Bé, però ha arribat tard. Si no s'insereix en aquest mateix número, ja no anirà.—Bagiquet: Bé. "La platja del gran món" és un xic massa llarga; mirarem de fer-la anar, però. Cal que us recordem (a vós i a tots els col·laboradors), que no podem admetre articles llargs.—J. A. de P.: Veurem.—D'Anton Net: No podem admetre res escrit a les dues cares del paper. Quan rebem alguna cosa així, sense llegir-la va al cove. Altrament, encara que estés més ben presentada i fos acceptable, no la podríem admetre, per llarga.—E. V.: Acceptat. Passa a prendre reva.—E. P.: Hem passat la vostra queixa a l'Administració. "La vida" no s'ha publicat encara. Acceptada la vostra darrera prosa.—S. M.: No està mal la poesia. "L'Església del meu poble". Però, filllet, és molt massa llarga.—J. R. i A.: Veurem; potser sí, potser no.—J. T. i R.: Bé, anirà.—Xorca de Tordera: Els vostres articles són a les caixes, caríssim amic. Però us demanem paciència; penseu que són molts que es troben en el vostre cas. Procurarem, però, que es publiquin aviat.—A. P.: Paciència, paciència, paciència! Quant a "El cirabotes", veurem; ho trobem massa trist.—R. B. R.: No ens convenç.—J. H. M.: Idem.

Casa Carreras

SASTRERIA

RAPIDE SA
ECONOMIA

EN TOTS ELS ENCARRECS
TALL AMERICÀ

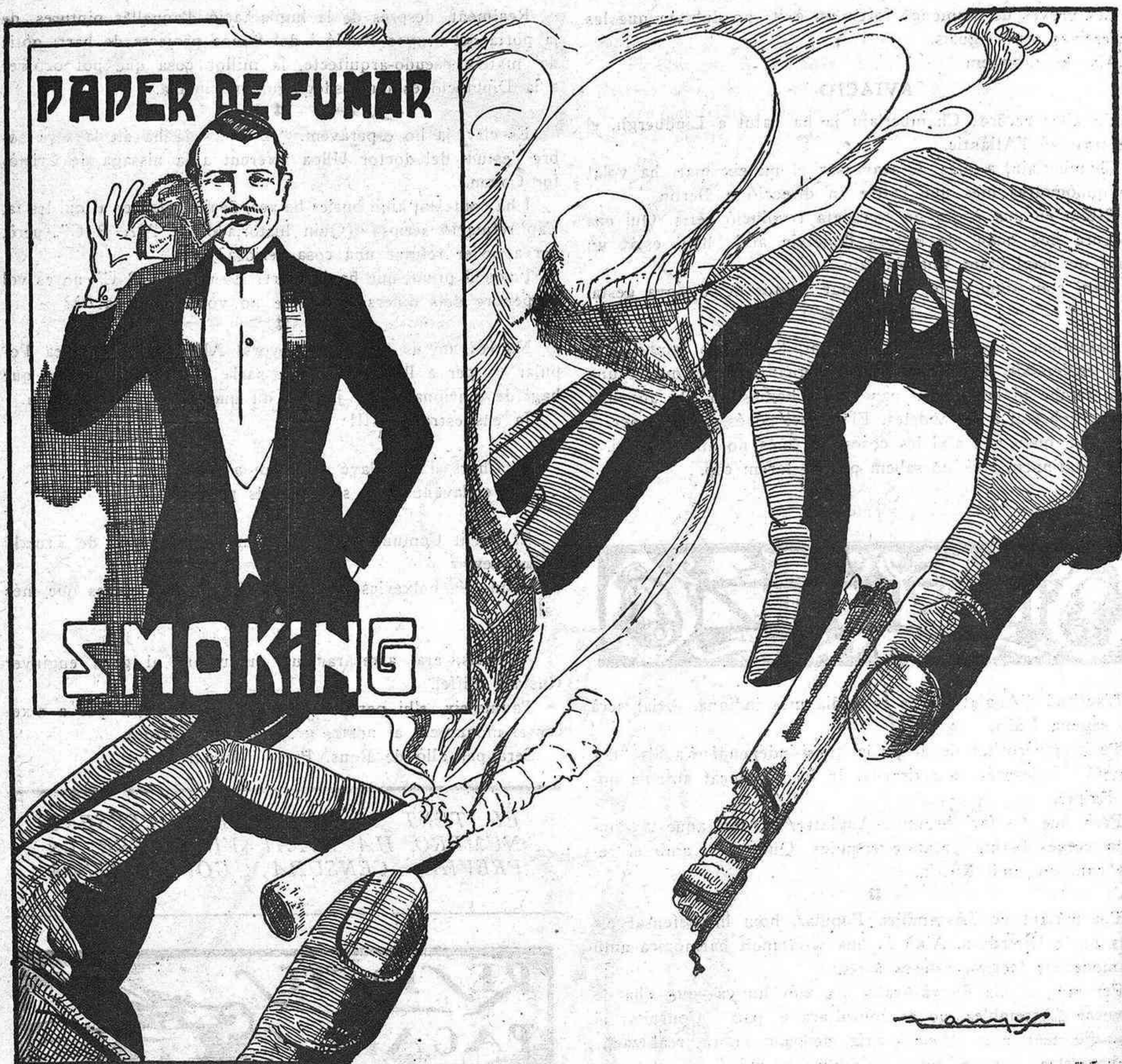
FORMADE TRAJOS
DES DE 40 PIES

GENERES
ULTIMA NOVETAT

PLAGA DEL SOL 9.

BARCELONA
BRACIA

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

EDUARDO MARQUINA

LA ERMITA, LA FUENTE Y EL RIO

DRAMA EN TRES ACTOS, EN VERSO

2'50 Ptas.

G. R. CHESTERTON

L'HOME PERDURABLE

VERSIÓ DE M. MANENT

5 Ptes.

J. Y F. SINTES

NATACION

Estilo moderno - Estilos diversos - Zam-
bullidas elementales - Entrenamientos y
velocidad - Water-Polo - Salvamento y
auxilio

2 Ptas.

OWEN JOHNSON

Seixanta U!..

Traducció de CARLES CAPDEVILA

4 Ptes.

Obres de "C. Gumá"

Fruyta del temps. —Colecció de poesias, formant qua- tre tometes titolats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda,</i> <i>Fruyta agre-dolsa</i> y <i>Fruyta madura</i> : segona edició il·lustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts.	2'40
L'amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60
Del bressol al cementiri	0'60
Buscant la felicitat	0'60
Petóns y pessichs	0'60
Barcelona en camisa	0'60
Lo deù del sigle	0'60
¿Home o dona?	0'60
La dona nua (¡Moralment!)	0'60
Tipos y topos (Colecció de retratos)	0'60
¡Guerra al cólera! Instruccions pera combàtrel	0'60
Cia y català. Llissons de gramàtica parda	0'60
Don Quijote de Vallcarca	0'60
¡Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60
Filomena. —Viatje de recreo al interior d'una dona	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán	0'60
Sobre las donas. —Polémica entre C. Gumá y Fan- tástich	0'60
Vuyts y nous. —Ab lo «retrato» del autor	0'60
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos mo- nòlechs representables, titolats <i>Tres micos</i> y <i>Un</i> <i>cessant</i>	0'60
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolsa	0'60
L'amor es cego. —Juguet cómic en un acte y en vers	0'60
Cansóns de la flamarada. —Un tomo de 128 pàgs.	1'50
La primera nit. —(<i>Impresions de un nuvi</i>)	0'60
Lo dia que'm vaig casar. —(<i>Impresions d'una nuvta</i>)	0'60
Drapets al sol. —Escàndol humorístich, il·lustrat	0'60
Quinze dies a la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada	0'60
Ni la teva ni la meva. —Comedia en 3 actes y en vers	2'40
Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Quina dona vol vostè? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Lo primer dia. —Juguet cómic líric, en un acte	1'20
Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné	0'60
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60

¿Colon o Carnestoltes? —Ensarronada cómica mu- nicipal; il·lustració de M. Moliné	0'60
Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné	0'60
Pelegrins a Roma. —Viatje bufo-trágic en vers, il·lustrat	0'60
¿Per qué no's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Per qué no's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La salsa del amor.	0'60
Lo món per un forat. —Humorada en vers, il·lustrat	0'60
De la Rambla a la Manigua. —Aventuras d'un reser- vista, il·lustrada	0'60
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada	0'60
Un casament a proba. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La senyora de tothom. —Humorada en vers	0'60
Lo libre de les cent veritats. —Edició il·lustrada	0'60
El peccat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrat	0'60
Entre faldillas y pantalons. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Sota la parra. —Colecció de cantars	0'60
Mil y un pensaments. —Colecció de màxims y sen- timents.—Un tomo de unas 100 pàginas	(agotada)
Lo Rosari de l'Aurora. —Album humorístich, ab caricaturas	(agotada)
Gos y gat. —Juguet cómic en un acte y en vers	(agotada)
Un cap-mas. —Juguet cómic en un acte y en vers	(agot.)
Lo pot de la confitura. —Colecció de poesias	(agotada)
Cura de cristiá. —Juguet cómic en un acte y en vers	(ag.)
Guia cómica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 pàginas, ab un plano y varis dibuixos	(agot.)
Una casadedispesas. —Juguet cómic en un acte	(agot.)
Ensenyansa superior. —Juguet cómic en un acte	(agot.)
¡Abaix lo existent! —Disbarat cómic en un acte	(ag.)
Lo Marqués de Carquinyoll. —Juguet cómic en un acte	(ag.)
Jesús Maria Joseph! —Juguet cómic en un acte	(ag.)
¿Com se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada	(ag.)

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorga rebaixes.

NOVES COSTUMS BARCELONINES

—Noi, que a la Plaça de Catalunya no se permite limpiar!
—Home, si els hi venia a limpiar a vostè.
—Ah, esto son figues d'un altre panero.